

Sygn. akt V W 2354/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2015 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Grzędziński

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Lechowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 listopada 2015 r. sprawy

1) **M. K. (1)** s. T. i K., ur. (...) w W.

obwinionego o to, że:

w dniu 23 lutego 2015r. tj. 7 dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc właścicielem samochodu marki J. o nr rej. (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 12 października 2014r. ok. godz. 13.15,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 K.W. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97 Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz. 908 z późn. zm.

2) **M. K. (2)** c. W. i S., ur. (...) w M.

obwinionej o to, że:

w dniu 17 lutego 2015r. tj. 7 dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc współwłaścicielem samochodu marki J. o nr rej. (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej nie wskazała komu powierzyła pojazd do kierowania lub używania w dniu 12 października 2014r. ok. godz. 13.15,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 K.W. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97 Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz. 908 z późn. zm.

orzeka:

I. obwinionego M. K. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza mu karę 100 (sto) złotych grzywny;

II. obwinioną M. K. (2) uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza jej karę 300 (trzystu) złotych grzywny;

III. zasądza od obwinionych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 30 złotych tytułem opłaty oraz kwoty po 100 złotych tytułem kosztów postępowania.

Sygn. akt V W 2354/15

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 października 2014 roku około godziny 13:15 przy Alei (...) w W. Straż Miejska ujawniła wykroczenie drogowe polegające na zaparkowaniu pojazdu marki J. o nr rej. (...) w miejscu, gdzie obowiązywał znak B-36 „zakaz zatrzymywania się” (§ 28 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych – Dz. U. z 2002 r. nr 170, poz. 1393), który to czyn stanowi wykroczenie z art. 92 § 1 k.w. (dowody: notatka urzędowa k. 1, zdjęcia k. 2). 16 listopada 2015 r. M. K. (1) odebrał skierowane do niego przez Straż Miejską wezwanie do wskazania w terminie 7 dni, komu powierzył będący jego własnością pojazd do kierowania lub używania w dniu popełnienia wykroczenia. W wezwaniu pouczone, że niedopełnienie obowiązku wskazania osoby, której powierzono pojazd, stanowi wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. (dowody: wezwanie k. 5-6, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 7, wyjaśnienia obwinionego k. 70 i 73). Wobec braku udzielenia odpowiedzi w określonym terminie, w dniu 23 kwietnia 2015 r. Straż Miejska skierowała przeciwko M. K. (1) wniosek o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. W dniu 14 listopada 2014 r. M. K. (2) (ówcześnie K.) odebrała skierowane do niej przez Straż Miejską wezwanie do wskazania w terminie 7 dni, komu powierzyła będący jej własnością pojazd do kierowania lub używania w dniu popełnienia wykroczenia. W wezwaniu pouczone, że niedopełnienie obowiązku wskazania osoby, której powierzono pojazd, stanowi wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. (dowody: wezwanie k. 15-16, zwrotne potwierdzenie odbioru k. 17, wyjaśnienia obwinionej k. 70 i 73). Wobec braku udzielenia odpowiedzi w określonym terminie, w dniu 23 kwietnia 2015 r. Straż Miejska skierowała przeciwko M. K. (3) wniosek o ukaranie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w.

Obwiniony **M. K. (1)** na rozprawie nie przyznał się do zarzucanego mu czynu (protokół k. 70 i 73, 06:10-06:15). Wyjaśnił, że przedmiotowy samochód J. stanowi i stanowił współwłasność jego oraz jego żony (protokół k. 70 i 73, 06:40-06:49). Otrzymał wezwanie ze Straży Miejskiej zobowiązujące do wskazania osoby, której powierzono pojazd (protokół k. 70 i 73, 06:50-07:02). Nie zastosował się do tego wezwania, uznając, że jest ono prawnie nieskuteczne z powodów, które wskazał w sprzecznie od wyroku nakazowego (protokół k. 70 i 73, 07:03-07:14). Posiada prawo jazdy i był przeszkolony z zakresu przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym (protokół k. 70 i 73, 07:15-07:31).

Obwiniony ma 39 lat, jest żonaty, nie ma nikogo na utrzymaniu, jest bezrobotny, utrzymuje się z wynajmu mieszkania, uzyskując z tego tytułu dochód w wysokości 1.200 zł miesięcznie. Nie był uprzednio karany.

Obwiniona **M. K. (2)** na rozprawie nie przyznała się do zarzucanego jej czynu (protokół k. 70 i 73, 07:39-07:45). Wyjaśniła, że przedmiotowy samochód J. stanowił współwłasność jej oraz męża (protokół k. 70 i 73, 70:57-08:03). Otrzymała wezwanie ze Straży Miejskiej zobowiązujące do wskazania osoby, której powierzono pojazd (protokół k. 70 i 73, 08:04-08:35). Posiada i posiadała w dacie ujawnienia wykroczenia polskie prawo jazdy i była przeszkolona z zakresu przepisów ustawy Prawo o ruchu drogowym (protokół k. 70 i 73, 08:38-09:10).

Obwiniona ma 31 lat, jest mężatką, nie ma nikogo na utrzymaniu, zajmuje się reklamą, utrzymuje się z działalności gospodarczej uzyskując z tego tytułu dochód w wysokości 10.000 zł miesięcznie. Nie była uprzednio karana.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom złożonym przez obwinionych w całości. Obwinieni nie kwestionowali bezspornego w niniejszej sprawie stanu faktycznego, a ich wyjaśnienia w pełni korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, w szczególności z notatką urzędową, zdjęciami i odebranymi przez obwinionych wezwaniami ze Straży Miejskiej. Sąd w swoich ustaleniach oparł się na wszystkich powyższych dowodach, nie kwestionując wiarygodności żadnego z nich.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszym postępowaniu bezsporne jest, iż w dniu 12 października 2014 r. w W. ujawniono wykroczenie drogowe polegające na nieprawidłowym parkowaniu. Nie ulega również wątpliwości, iż współwłaścicielami pojazdu J. o nr rej. (...) byli obwinieni.

Zgodnie z art. 96 § 3 k.w., karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 k.w. ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm., dalej: p.r.d.), zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec.

Nie zasługują na uwzględnienie argumenty podniesione przez obwinionych w sprzeciwach od wyroku nakazowego oraz we wniosku o umorzenie postępowania. Straż Miejska zgodnie z art. 17 § 3 k.p.w. posiada uprawnienie do występowania w niniejszej sprawie w charakterze oskarżyciela publicznego i w związku z ujawnieniem w zakresie swego działania i w trakcie prowadzonych czynności faktu popełnienia wykroczenia, miała również uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie. Okoliczność ta została jednoznacznie przesądzona uchwałą Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego o mocy zasady prawnej z dnia 30 września 2014 r., sygn. I KZP 16/14 (Legalis nr 1061066, por. również postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie o sygn. V KK 403/13, Legalis nr 1163217). Obwinieni wskazują, że w niniejszej sprawie nie doszło do ujawnienia wykroczenia, co powoduje, że wskazana wyżej uchwała SN nie znajduje zastosowania. Jest to argument zupełnie bezzasadny w kontekście bezspornego w niniejszej sprawie stanu faktycznego, z którego jednoznacznie wynika, że w dniu 12 października 2014 r. w W. użytkownik pojazdu J. o nr rej. (...) zatrzymał się w miejscu niedozwolonym wbrew znakowi B-36. Tym samym, bezzasadny jest argument obwinionych, jakoby w sprawie zachodziła negatywna przesłanka procesowa w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Zgodność art. 96 § 3 k.w. z Konstytucją RP była przedmiotem badania przez Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z 30 września 2015 r. w sprawie K 3/13 Trybunał stwierdził, że przepis ten jest zgodny z art. 42 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 i art. 2 Konstytucji, art. 42 ust. 3 w zw. z art. 32 ust. 1 i art. 2 Konstytucji i art. 47 w zw. z art. 18, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 71 ust. 1 i art. 2 Konstytucji (Legalis nr 1336428). Zarzut obwinionych, jakoby obywatel był stawiany w sytuacji narażającej go na zarzut fałszywego pomówienia innej osoby, jest chybiony. Wezwanie kierowane do obwinionych zobowiązywało wyłącznie do wskazania, komu w danym dniu powierzono pojazd, a nie kto kierował pojazdem czy też kto popełnił wykroczenie. Okoliczność ta byłaby bowiem przedmiotem dalszych ustaleń. Konsekwencją wskazania byłoby umożliwienie osobie wskazanej wypowiedzenia się, czy w danym dniu rzeczywiście użytkowała pojazd, czy też przekazała go jeszcze innej osobie. W każdym wypadku, wskazanie takie nie stanowi „oskarżenia”, a jedynie czynność zmierzającą do ustalenia przez organy uprawnione do występowania z wnioskiem o ukaranie sprawcy ujawnionego wykroczenia. Również w wyroku TK z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie P 27/13 (Legalis nr 787320), do którego odwoływali się obwinieni, Trybunał wprost wskazał, że „art. 96 § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2013 r. poz. 482, ze zm.) jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 42 ust. 1 Konstytucji”. Cytowane przez obwinionych w sprzeciwie zdanie, po pierwsze – nie jest dosłownym cytatem z uzasadnienia wymienionego wyżej wyroku, po drugie – odnosi się wyłącznie do praktyki stosowania prawa, a nie do treści przepisu. Trybunał wskazał mianowicie, że nie można uznać, że niewskazanie osoby, której powierzono pojazd, jest jednoznaczne z przyjęciem mandatu kredytowanego, gdyż aby w taki sposób zakończyć postępowanie, organ musi mieć pewność, co do osoby sprawcy wykroczenia. W niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia tej wytycznej. Obwinionym zaproponowano możliwość zakończenia postępowania w trybie mandatowym wyłącznie za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w., czyli za niewskazanie osoby, której powierzono pojazd (k. 5-6, 15). W zakresie tego wykroczenia organ nie miał wątpliwości, co do osoby sprawcy, gdyż jest nią każdorazowo osoba, do której kierowane jest wezwanie. Tym samym, negatywnie oceniana przez Trybunał Konstytucyjny praktyka nie została zastosowana w niniejszej sprawie, a posługiwanie się wyrwanym z kontekstu i niedokładnie zacytowanym zdaniem z wyroku TK nie mogło stanowić skutecznego argumentu w niniejszej sprawie.

Obwinieni nie kwestionowali, że odebrali wezwania ze Straży Miejskiej, w których wyraźnie wskazano konsekwencje niezastosowania się do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 p.r.d. Tym samym, nie budzi wątpliwości, że obwinieni zarzucanego im czynu dopuścili się z winy umyślnej i w zamiarze bezpośrednim.

Oceniając społeczną szkodliwość czynu przypisanego obwinionym, Sąd kierował się dyrektywami z art. 47 § 6 k.w. Wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. jest skierowane przeciwko porządkowi w komunikacji, a także pośrednio przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, gdyż jego popełnienie utrudnia, a czasem uniemożliwia organom ujawniającym wykroczenia skierowanie wniosku o ukaranie wykroczenia drogowego przeciwko osobie odpowiedzialnej za jego popełnienie. Uwzględniając okoliczności czynu Sąd miał na względzie, że obwinieni są osobami zaradnymi, orientującymi się w przepisach prawnych i w orzecznictwie, które licznie przytaczali w kierowanych pismach procesowych, mieli więc możliwość zapoznania się nie tylko z dokładną treścią przepisów, ale również z obowiązującą ich wykładnią, a także chociażby z tezami orzeczeń, które przywołali w swoich pisemnych stanowiskach w sprawie. Jednocześnie obwinieni nie są prawnikami, zatem mogli ulec błędnemu wyobrażeniu, że argumentacja podniesiona w pismach procesowych może okazać się skuteczna w procesie oceny dokonanych naruszeń.

Czyn z art. 96 § 3 k.w. zagrożony jest karą grzywny od 20 do 5.000 zł. Uwzględniając osobistą sytuację każdego z obwinionych, w szczególności znaczną rozbieżność w zakresie uzyskiwanych przez nich zarobków, a także mając na uwadze, że obwinieni nie zdawali sobie sprawy z błędów zawartych w prezentowanych stanowiskach oraz zważając na uprzednią niekaralność obwinionych za wykroczenia, Sąd uznał, że adekwatną karą wobec obwinionego M. K. (1) będzie kara stu złotych grzywny, zaś wobec obwinionej M. K. (2) kara trzystu złotych grzywny.

W punkcie trzecim wyroku, na podstawie art. 118 § 1 k.p.w. Sąd obciążył obwinionych kosztami postępowania w sprawie, na które złożyły się kwoty: po 30 zł tytułem opłaty (ustalone na podstawie art. 21 pkt 2 oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych – tekst jedn. Dz. U. z 1983 r. nr 49, poz. 223) oraz po 100 zł tytułem zryczałtowanych wydatków za postępowanie zwyczajne (ustalone na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia – Dz. U. z 2001 r. nr 118, poz. 1269).